

Hrvatska banka za
obnovu i razvitak

*IZVJEŠĆE O NAPRETKU 2008.
ZA UN GLOBAL COMPACT*

---

ožujak 2009.

UVODNA RIJEČ PREDsjedNIKA UPRAVE

Poštovani,

Pred Vama je Izvješće o napretku Hrvatske banke za obnovu i razvitak, prema zahtjevima UN Global Compact (UNGC), kojim dajemo pregled naših društveno odgovornih praksi, procesa i sustava u području ljudskih i radnih prava, zaštite okoliša i suzbijanja korupcije, u 2008. godini.

Pristupanje hrvatskoj mreži članica UNGC 2007. godine potaknulo nas je na promišljanje o sustavnom pristupu društveno odgovornom poslovanju. Naime, temeljne vrijednosti koje ovaj Svjetski sporazum zagovara u području ljudskih i radnih prava, okoliša i antikorupcije odmah smo prepoznali kao temeljne vrijednosti na kojima HBOR zasniva svoje poslovanje. Ipak, zahtjev za ugradnjom načela na način da ona vidljivo postanu sastavni dio naše strategije, kulture i svakodnevnog poslovanja te formalna obveza izrade Izvješća o načinu i napretku primjene načela, potakli su nas na razmišljanje o ovoj temi u puno širem kontekstu odgovornog poslovanja i održivog razvoja.

Stoga smo, tijekom 2007. godine, započeli sa aktivnostima u cilju uspostave sustava izvještavanja o društveno i okolišno odgovornom poslovanju. Napravili smo snimku stanja postojećih društveno odgovornih praksi te osnovali multisektorsku radnu skupinu sastavljenu od naših zaposlenica i zaposlenika. U 2008. godini smo kroz edukativne radionice upoznali širi krug naših menadžera i radnu skupinu sa osnovnim pojmovima, trendovima i značenjem koncepta društveno odgovornog poslovanja, nakon čega je radna skupina započela sa prikupljanjem i analizom podataka.

Kako je naša namjera ne samo zadovoljavanje obveza u smislu izrade Izvješća o napretku, nego i otvaranje dodatnog prostora za ugradnju 10 načela u naše svakodnevno poslovanje, izradili smo i Program društveno odgovornog poslovanja za 2009. godinu, koji ima za cilj osiguravanje nastavka provođenja društveno odgovornih praksi i u narednom razdoblju.

Ovim Izvješćem o napretku dajemo opis ključnih utjecaja, rizika i prilika HBOR-a u vezi sa pitanjima održivosti i društvene odgovornosti, sažeti pregled naših dosadašnjih društveno odgovornih praksi, procesa ili sustava kroz poveznice sa 10 načela UN GC kao i plan aktivnosti za 2009. godinu. Tijekom 2009. objavit ćemo i cjelovito Izvješće o društvenoj odgovornosti HBOR-a za razdoblje 2007-2008. godine.

Vjerujemo da će naše pristupanje ovoj inicijativi kao i prilike za daljnji razvoj održivosti i društvene odgovornosti koje smo u tijeku izrade ovog izvješća prepoznali, doprinijeti jačanju naše uloge kao državne razvojne i izvozne banke koja vodi računa o društvenom razvoju i okolišnim učincima naših razvojnih projekta, ali i pridonijeti povjerenju naših zaposlenika u pravičnost naših politika kao i spremnosti banke za sustavnu brigu i ulaganje u ljudske potencijale.

Anton Kovačev
Predsjednik Uprave

KLJUČNI UTJECAJI, RIZICI I PRILIKE

HBOR kroz kreditne programe namijenjene obnovi i razvitku gospodarskih subjekata, obnovi i razvitku infrastrukture, financiranju izvoza i programe kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva potiče sustavni, održivi i ravnomjerni gospodarski i društveni razvitak.

Provodimo posebne programe poticanja malog i srednjeg poduzetništva, a sve u cilju jačanja konkurentne sposobnosti malih i srednjih poduzetnika i obrtnika, ravnomjernog regionalnog razvitka i otvaranja novih radnih mjesta. Svjesni smo svoje uloge i odgovornosti kao razvojne banke, pa posebnu pažnju posvećujemo rizičnim skupinama korisnika – poduzetnicima početnicima i inovatorima. Podupiremo projekte razvitka komunalne i socijalne infrastrukture, posebice projekte vodoopskrbe, odvodnje, pročišćavanja otpadnih voda, domova za skrb starijih osoba, dječjih vrtića i sportskih objekata.

Prilikom kreiranja ponude programa financiranja i posebnih uvjeta kreditiranja, te odabira ciljanih skupina vodimo računa o ravnomjernom i održivom društvenom razvoju i okolišu, no svjesni smo i višestrukih utjecaja koje kao financijska institucija imamo na naše korisnike, partnere i širu zajednicu, kao i očekivanja koja od HBOR-a kao razvojne i izvozne banke imaju svi naši dionici. Osim provođenja strateških opredjeljenja i smjernica Vlade RH, poštivanja zakona, propisa i profesionalnih standarda, u skladu sa aktualnim trendovima koji potiču kompanije na društveno odgovorne inicijative, dobrovoljno smo se uključili u hrvatsku mrežu članica UN Global Compact-a.

U procesu pripreme ovog Izvješća o napretku, prepoznali smo prilike za daljnji razvoj održivosti i društvene odgovornosti. Naime, integriranje društvene odgovornosti i održivosti u naš sustav upravljanja doprinjet će ostvarenju naših dugoročnih ciljeva, a paleta postojećih društveno odgovornih procesa i senzibilitet naših radnika omogućuju jednostavno i učinkovito strukturiranje postojećih aktivnosti. Istovremeno, HBOR-ova umreženost na nacionalnoj i međunarodnoj razini omogućuje razmjenu dobrih praksi sa financijskim i drugim partnerskim institucijama.

Naši budući programi društveno odgovornog poslovanja (DOP) svakako trebaju odgovoriti na ključne izazove: kako predvidjeti i spriječiti moguće štete u okoliš, kako potaknuti radnike na društveno odgovorne akcije i koje korisne modele suradnje s dionicima koristiti? Nadalje, kako prenijeti DOP prakse i na naše klijente i partnere? Kako procijeniti učinak aktivnosti naspram postavljenih ciljeva te kako osigurati kapacitete za redovite preglede i ažuriranje praksi?

U nastavku dajemo pregled svih naših postojećih društveno odgovornih praksi, procesa i sustava.

Poduzeća trebaju poštivati i podržavati zaštitu međunarodno priznatih ljudskih prava i osigurati da same ne sudjeluju u kršenju ljudskih prava (UNGC, načela 1-2)

Poduzeća trebaju primjenjivati slobodu udruživanja i stvarno priznavati pravo na kolektivno pregovaranje, iskorjenjivati sve oblike prisilnog i neslobodnog rada, ukidati dječji rad te uklanjati diskriminaciju pri zapošljavanju i na poslu (UNGC; načela 3-6)

HBOR poštuje sve obveze iz domene radnih i ljudskih prava propisanih Zakonom i Ustavom te provodi i dodatne mjere kako bi osigurao kontinuitet kvalitete, obrazovanja i zadovoljstva radnika kao i transparentnost i dostupnost informacija o našim proizvodima i uslugama.

PREGLED POSTOJEĆIH DRUŠTVENO ODGOVORNIH PRAKSI, PROCESA ILI SUSTAVA IZ PODRUČJA LJUDSKIH I RADNIH PRAVA

➤ **Postupak selekcije i zapošljavanje**

Postupak selekcije promiče jednakost i jednake mogućnosti za sve (javna objava natječaja, praksa internih natječaja, stalno otvoreni prijavni upitnik za bazu otvorenih ponuda, zaštićeni osobni podaci kandidata).

➤ **Certifikat Poslodavac Partner za kvalitetno upravljanje ljudskim resursima**

Redovito prolazimo proces bodovanja kvalitete procesa na području ljudskih potencijala. Posljednji Certifikat dobiven je 07.04.2008. za 2007. godinu.

➤ **Struktura radnika i upravljačkih tijela**

Zapošljavamo radnike na puno radno vrijeme i većinom na neodređeno vrijeme. 2008. godine samo je 2,13% ukupno zaposlenih radnika imalo ugovor na određeno vrijeme. Od ukupnog broja zaposlenih, 79,15% ih je visokoobrazovano. Prosječna starost radnika u 2008. godini je 40 godina, a 17,88% njih je u dobnoj skupini preko 50 godina. Većinu zaposlenih radnika čine žene (75,32%). Rodna struktura menadžmenta prati rodnu strukturu ukupno zaposlenih. Žene obavljaju 64,29% ukupnih menadžerskih funkcija. Fluktuacija na godišnjoj razini je 6,87%.

➤ **Edukacija i razvoj zaposlenika**

Kontinuirano brinemo i ulažemo u razvoj svakog pojedinca. Promičemo jednake mogućnosti usavršavanja i obrazovanja za sve. U 2006. započeli smo sustavni projekt razvoja radnika – DNK (Donositelji Nove Kulture).

➤ **Ocjena radnog učinka i individualnog razvoja zaposlenika – godišnji razgovori**

Redovito organiziramo razgovore radnika i rukovoditelja radi vrednovanja, usmjeravanja i unapređenja rezultata rada i međusobne komunikacije.

➤ **Upitnik o organizacijskoj klimi i zadovoljstva poslom**

2008. proveli smo ispitivanje organizacijske klime i zadovoljstva poslom, nakon kojeg je izrađena analiza i preporučene mjere za poboljšanje. Planiramo redovito provođenje ovakvih ispitivanja i u budućnosti.

➤ **Zaposlenici i sindikati**

HBOR ne ograničava i ne sprečava zaposlenike da budu članovi sindikata niti ne prikuplja podatke o članstvima u sindikatu ili udrugama.

➤ **Beneficije**

Pravilnikom o radu definirane su beneficije na koje radnici imaju pravo ili koje im mogu biti omogućene. U slučajevima smrti ili bolesti u obitelji te elementarnih nepogoda radnici imaju pravo na potpore.

➤ **Dostojanstvo radnika**

Pravilnik o radu HBOR-a prepoznaje pojam dostojanstva radnika. Imenovali smo osobu za primanje i rješavanje pritužbi vezano uz povredu dostojanstva radnika. U 2008. nije bilo pritužbi po ovoj osnovi.

➤ **Zaštita osobnih podataka**

Svi podaci i osobni podaci dani HBOR-u zaštićeni su kao osobito povjerljivi podaci sukladno Zakonu o bankama, Zakonu o zaštiti osobnih podataka i drugim relevantnim propisima. Uspostavljena je evidencija zbirki osobnih podataka i suradnja sa Agencijom za zaštitu osobnih podataka (AZOP).

➤ **Zaštita na radu i zdravlje radnika**

Organizirali smo provođenje zaštite na radu, te donijeli Pravila zaštite na radu i sastavili Odbor za zaštitu na radu. U 2008. na radu su ozlijeđena 2 radnika. Izvještaj o ozljedama i profesionalnim oboljenjima radnika na radu upućuje se jednom godišnje Državnom inspektoratu.

➤ **HBOR SPORT**

Sportsko društvo djeluje sa ciljem održavanja i podizanja zdravlja, radne i duhovne sposobnosti članova- zaposlenika HBOR-a. U 2008. društvo broji 101 člana.

Poduzeća trebaju pažljivo i obzirno pristupati pitanjima okoliša: pokretati inicijative kojima je cilj promicanje veće odgovornosti prema okolišu te poticati razvoj i usvajanje tehnologija koje su prihvatljive za okoliš. (UNGC, načela 7-9).

HBOR podupire odgovorno ponašanje prema unapređenju i očuvanju kvalitete okoliša te potiče uvođenje obnovljivih izvora energije i postizanje energetske učinkovitosti u skladu sa standardima EU. Ulažemo napore za upravljanje neposrednom potrošnjom energije u našim zgradama na energetski učinkovit način.

PREGLED POSTOJEĆIH DRUŠTVENO ODGOVORNIH PRAKSI, PROCESA I SUSTAVA IZ PODRUČJA ZAŠTITE OKOLIŠA

➤ **Posebni programi kreditiranja**

Za financiranje projekata s područja zaštite okoliša odobravamo kredite putem: Programa za pripremu projekata obnovljivih izvora energije i Programa kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije (OIE). Razvijamo Program izdavanja bankarskih garancija, kao potporu domaćim bankama za financiranje ulaganja u projekte koji za cilj imaju uštedu energije. U 2008. godini je za ulaganja u infrastrukturne projekte, projekte zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i OIE odobreno preko 300 milijuna kuna.

➤ **Projekt COAST (Očuvanje i održivo korištenje biološke raznolikosti na dalmatinskoj obali putem održivog razvitka obalnog područja)**

Sudjelujemo u multipartnerskom projektu kojim smo preuzeli zadatke integracije pitanja okoliša i održivosti u opći sustav upravljanja HBOR-a i uspostavljanja sustava izvještavanja o društveno i okolišno odgovornom poslovanju, a sve kako bi posredno utjecali na razvoj bankarskog sustava po pitanjima okoliša i održivosti.

➤ **UNEP FI (Program Ujedinjenih Naroda za zaštitu okoliša-Financijska inicijativa)**

Članovi smo UNEP FI od 2001. U 2008. godini 3 zaposlenika HBOR-a pohađala su E-learning tečaj: „Klimatske promjene: Rizici i prilike za financijski sektor“, a još 2 zaposlenika pohađalo je E-learning tečaj: „Analiza okolišnih i društvenih rizika“.

➤ **Upitnik o zaštiti okoliša**

Upitnik o zaštiti okoliša dio je obavezne dokumentacije uz zahtjev za kredit po pojedinim programima kreditiranja i dostupan je na web stranici HBOR-a.

➤ **Upravljanje potrošnjom**

Tijekom 2008. godine provedene su mjere energetske učinkovitosti, koje su za cilj imale racionalnu potrošnju i uštedu energije (zamjena klasičnih žarulja sa štednima, uspostavljen centralni automatizirani sustav klima uređaja, na radijatore su ugrađeni termoregulacioni ventili, rekonstruiran je centralni sustav za pripremu tople vode na jednom objektu).

U 2008. godini. proveli smo Preliminarne energetske ocjene dva objekta u Zagrebu. Prikupili smo podatke o potrošnji energije prije ocjene. Pri pregledima je snimljeno stanje, popisani potrošači i definirana potencijalna mjesta uštede. Dobivene Studije izvodljivosti za projekt energetske učinkovitosti HBOR-a potvrdile su opravdanost već poduzetih mjera i dale prijedloge daljnjih mjera poboljšanja energetske efikasnosti naših objekata.

➤ **Nabava recikliranog uredskog papira**

Tijekom 2008. nastavili smo nabavljati reciklirani papir.

➤ **Otpad**

Otpadni papir i karton razvrstavamo i predajemo ovlaštenim sakupljačima. U 2008. prikupili smo 4540 kg otpadnog papira. Elektronički otpad prikupljamo, razvrstavamo i predajemo ovlaštenom sakupljaču na uništavanje i propisano zbrinjavanje ili predajemo u reciklažno dvorište. Otpadno jestivo ulje zbrinjava davatelj usluga prehrane. Građevinski i glomazni otpad zbrinjava, po pozivu, komunalno poduzeće.

➤ **Putovanje na posao**

U rujnu 2008., u okviru Europskog tjedna mobilnosti, obavijestili smo zaposlenike o inicijativi „Zajedno na posao“ pri čemu je distribuiran i anketni upitnik.

Poduzeća se trebaju boriti protiv svih oblika korupcije, uključujući iznudu i potkupljivanje (UNGC, načelo 10).

HBOR podupire napore Republike Hrvatske u suzbijanju korupcije i protivi se svim oblicima korupcijskog ponašanja. Razumijemo negativne posljedice kojima se korupcija odražava na gospodarski razvoj društva.

PREGLED POSTOJEĆIH DRUŠTVENO ODGOVORNIH PRAKSI, PROCESA I SISTEMA IZ PODRUČJA SUZBIJANJA KORUPCIJE

➤ **Korporativno upravljanje**

Sustavno pratimo najbolju praksu na području korporativnog upravljanja te istu ugrađujemo u svoje poslovanje, sukladno principima i načelima dobrog bankarskog poslovanja. Načela korporativnog upravljanja primjenjujemo kroz načelo javnosti poslovanja, nadležnosti Uprave i Nadzornog odbora, sustav unutarnjih kontrola te suradnju Uprave i Nadzornog Odbora.

➤ **Sporovi**

U 2008. godini nisu zabilježeni slučajevi korupcije niti je bilo pokrenutih sporova protiv HBOR-a čija je osnova bila tužba zbog korupcije. Istovremeno, nije bilo riješenih sporova u korist ili na štetu HBOR-a.

➤ **Zaštita potrošača i pravo na pristup informacijama**

Sve informacije vezane uz uvjete kreditiranja, opće uvjete poslovanja te kontakt osobe dostupne su na Internet stranicama HBOR-a. Programi i programski leci mogu se dobiti i u prostorijama HBOR-a u Zagrebu te u područnim uredima. Za davanje dodatnih stručnih informacija vezano uz područje kreditiranja i osiguranja ovlašteni su zaposlenici koji rade na tim poslovima. Od 2005. godine u HBOR-u je imenovana osoba za informiranje te ustrojen katalog informacija. O svim bitnim promjenama ili novostima u poslovanju objavljuju se priopćenja za javnost. Redovito se objavljuju godišnja financijska izvješća s izvješćima nezavisne revizije. Jednom godišnje Središnjem državnom uredu za upravu dostavlja se Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama.

➤ **Obrazovanje za poduzetništvo**

Sudjelujemo u financiranju projekta Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske „Obrazovanje za poduzetništvo“. Pohađanje i uspješan završetak tečaja za poduzetnike početnike preduvjet je za podnošenje zahtjeva za kredit po programu kreditiranja: Početnici (izravno kreditiranje).

➤ **Zaštita i sprječavanje pranja novca**

Slijedom Zakona o sprječavanju pranja novca i odredbi HBOR-ovog Pravilnika o sprječavanju pranja novca, provodimo mjere dužne pažnje i pratimo transakcije radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca.

➤ **Javna nabava**

Obveznik smo primjene Zakona o javnoj nabavi, pa robu, radove i usluge za potrebe poslovanja nabavljamo isključivo sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi. Izvješće o javnoj nabavi dostavljamo jednom godišnje tijelu nadležnom za sustav javne nabave.

PROGRAM DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI HBOR-a za 2009. godinu

CILJEVI PROGRAMA

1. daljnja sistematizacija postojećih DOP praksi te internalizacija 10 načela UNGC
2. priprema Izvješća za 2009.godinu
3. jačanje razumijevanja i prepoznatljivosti HBOR-ovih DOP inicijativa

U skladu sa postavljenim ciljevima, nastaviti ćemo razvijati sustav izvještavanja o društvenom i okolišno odgovornom poslovanju. DOP radna skupina će kvartalno pratiti i dokumentirati provedbu programa te, ovisno o provedbi programa tijekom godine, formulirati preporuke. Planiramo uspostaviti unutarnje i vanjske komunikacijske kanale o društvenoj odgovornosti HBOR-a.

Nastavit ćemo unaprjeđivati procese upravljanja ljudskim potencijalima kroz nastavak provedbe mjera za unaprjeđenje organizacijske klime i zadovoljstva poslom, dodatno unaprjeđenje postupka godišnjih razgovora i nastavak unaprjeđenja sustava praćenja ulaganja u zaposlenike.

Radi promoviranja čestitog i etičnog postupanja te osiguravanja usklađenosti za zakonima, propisima, pravilima i profesionalnim standardima, u 2009. godini planiramo donošenje Politika praćenja usklađenosti koje će identificirati ključna pitanja rizika usklađenosti kao i utvrditi funkciju praćenja usklađenja.

Osim toga, u narednom dugoročnom razdoblju očekuje nas zahtjevan posao ugradnje pitanja okoliša i održivosti u opći sustav upravljanja HBOR-a. Teme kojima ćemo se baviti bit će razvoj okolišne politike i ugradnja okolišnih rizika u procedure za procjenu kreditnog rizika kao i ispitivanje mogućnosti razvoja novih i inovativnih financijskih proizvoda s obzirom na zaštitu okoliša, energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije.

Ovo Izvješće o napretku 2008., za potrebe UN Global Compact, izradila je multidisciplinarna DOP radna skupina sastavljena od zaposlenica i zaposlenika HBOR-a.

Kontakti u HBOR-u zaduženi za pitanja u vezi s izvješćem i njegovim sadržajem:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak
Ured Uprave
Petar Mandić, predstojnik Ureda Uprave
Maja Rajačić, DOP radna skupina
Strossmayerov trg 9
10000 Zagreb

e-mail: dop@hbor.hr
web: hbor.hr